

פסיקות של בתי הדין לעבודה בקשר לחוק שעות עבודה ומנוחה, הלכה למעשה

נושאים מרכזיים בהרצאה

- שעות עבודה גלובליות.
- זמני נסיעה לעבודה.
- התייצבות העובד טרם תחילת המשמרת.

ע"ע (ארצי) 20-06-62413 שריף רביעה נ' דניאל הרוש דיפון חפירה ופיתוח בע"מ (13.07.2021)

אפשרות תשלום "גמול שעות נוספות גלובלי" לא הוסדרה על ידי המחוקק, אך במקרים מתאימים ובכפוף לתנאים, היא הוכרה בפסיקה כלגיטימית כבר לפני למעלה משלושה עשורים.

המסגרת הרעיונית החולשת על השימוש במודל זה היא שזכויות העובד לא תקופחנה ושתכלית חוק עבודה ומנוחה תוגשם ולא תסוכל.

התנאים לתשלום שעות גלובליות

1. צורת תשלום.
2. שיעור הגמול צריך להיות הוגן וסביר.
3. מעקב אחר היקף השעות הנוספות.
4. ביטוי הולם בתלוש השכר.
5. עמידה בחקיקת מגן.

צורת תשלום

ההסדר בדבר ממוצע השעות הנוספות
הגלובליות והגמול בעדו, צריך שיבוא לידי
ביטוי בהסכמה ברורה של העובד.

שיעור הגמול צריך להיות הוגן וסביר

התמורה בגין ממוצע השעות הנוספות הגלובליות צריכה להינתן לכל הפחות בשווה לתמורה המגיעה לעובד מכוח חוק שעות עבודה ומנוחה

ע"ע (ארצי) 184-09 פיודור קרבצ'נקו נ' חברת השמירה בע"מ
(18.12.2011).

דוגמה 1

בהסכם העבודה עם העובד נקבע:

- שכר גלובלי של 19,450 ₪
  - התוספת הגלובלית מבוססת על 10 שעות נוספות בחודש לכל היותר, בהתאם לגמול בעד עבודה בשעות נוספות ובימי שישי הקבוע בדין.
- כיצד יוצגו השעות בתלוש השכר?

דוגמה 1

תלוש השכר יוצג באופן הבא:

$182 \times 100 =$	18,200	שכר יסוד
$10 \times 100 \times 125\% =$	1,250	שעות נוספות
	19,450	סה"כ

$$? \times 182 + ? \times 10 \times 125\% = 19,450$$

$$? \times 194.5 = 19,450$$

$$? = 100$$

דוגמה 2

בהסכם העבודה עם העובד נקבע:

- שכר גלובלי של 26,200 ₪
  - התוספת הגלובלית מבוססת על 60 שעות נוספות בחודש לכל היותר, בהתאם לגמול בעד עבודה בשעות נוספות ובימי שישי הקבוע בדיון.
- כיצד יוצגו השעות בתלוש השכר?

דוגמה 2

תלוש השכר יוצג באופן הבא:

$182 \times 100 =$	18,200	שכר יסוד
$100 \times 40 \times 125\% + 100 \times 20 \times 150\% =$	8,000	שעות נוספות
	26,200	סה"כ

$$? \times 182 + ? \times 40 \times 125\% + ? \times 20 \times 150\% = 26,200$$

$$? \times 262 = 26,200$$

$$? = 100$$

מעקב אחר היקף השעות הנוספות

על המעסיק לעקוב אחר שעות עבודתו בשעות נוספות בפועל של העובד, ולתעד זאת בפנקס שעות נוספות ו/או בתלוש השכר, בהתאם להוראות סעיף 24 לחוק הגנת השכר, וזאת על מנת לנהוג בהוגנות ולפקח כי העובד לא עבד מעבר לשעות הנוספות המוסכמות.

ביטוי הולם בתלוש השכר

בתלוש השכר חלה החובה להפריד בין שכר הבסיס ובין השכר בעד גמול שעות נוספות גלובליות, וזאת בכדי להימנע מתשלום שכר כולל.

עמידה בחקיקת מגן

תשלום שעות נוספות גלובליות לא יהווה תחליף לתשלום תוספות שכר אחרות אותן המעסיק חייב לשלם, בכדי להתחמק מתשלום זכויות סוציאליות.

דוגמה 1

בהסכם העבודה עם העובד נקבע:

- שכר גלובלי של 5,557 ₪
  - התוספת הגלובלית מבוססת על 10 שעות נוספות בחודש לכל היותר, בהתאם לגמול בעד עבודה בשעות נוספות ובימי שישי הקבוע בדין.
- כיצד יוצגו השעות בתלוש השכר?

דוגמה 1

תלוש השכר יוצג באופן הבא:

$182 \times 28.57 =$	5,200	שכר יסוד
$10 \times 28.57 \times 125\% =$	357	שעות נוספות
	5,557	סה"כ

$$? \times 182 + ? \times 10 \times 125\% = 5,557$$

$$? \times 194.5 = 5,557$$

$$? = 28.57$$

האם זמני נסיעה לעבודה נכללים כחלק משעות העבודה?

זמני נסיעה - לא נכללים כחלק משעות העבודה

ככלל, אין זמני נסיעה נכללים כחלק משעות העבודה, שכן העובד אינו עומד לרשות העבודה בזמנים אלה, ובלבד שלא קיים הסכם אישי, הסכם קיבוצי או צו הרחבה המורה אחרת. אלא אם ניתן להצביע על מקור חוקי ו/או הסכם מפורש הקיים בין הצדדים לעבודה אשר קובע אחרת.

ע"ע (ארצי) 93-09 נפתלי בנקין נ' מדינת ישראל (25.07.2010).

זמני נסיעה - נכללים כחלק משעות העבודה

ככל ועובד, בדרכו לעבודה, נדרש להסיע עובדים אל העבודה ולהחזירם לביתם, הרי שזמן נסיעה זה ייחשב כחלק מזמן העבודה המזכה בשכר עבודה, שכן זמן נסיעתו התארכה מעבר לזמן הרגיל.

דיון דב"ע (ארצי) מד/3-143 חיים קיסר נ' דחן בע"מ, פד"ע ט"ו
269 (1985).

האם התייצבות העובד טרם תחילת המשמרת מזכה בתשלום?

התייצבות העובד טרם תחילת המשמרת – אינה מזכה בתשלום

אין להביא בחשבון את הדקות בהן התייצב העובד לפני תחילת המשמרת, שכן התבקש להגיע אל המשמרת בשעה מוגדרת.

ע"ע 153/06 (ארצי) אלי חי נ' פתאל מלונות בע"מ
(12.02.2007).

התייצבות העובד טרם תחילת המשמרת – מזכה בתשלום

ככל ומתבקש העובד להגיע אל מקום עבודתו מס' דקות קודם לתחילת משמרת, הרי שזמן זה ייחשב כחלק מזמן העבודה המזכה בתשלום שכר.

ס"ע (ירושלים) 31241-08-11 צור מאיר נ' מודיעין אזרחי בע"מ
(31.12.2014).